

ЗАКОН ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ

В сила от 01.12.2002 г.

Обн. ДВ. бр.54 от 31 Май 2002г., изм. ДВ. бр.31 от 8 Април 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 16 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.101 от 20 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 27 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г.

Проект: 102-01-41/19.12.2001 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Този закон определя условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Закрилата, която Република България предоставя на чужденци, включва убежище, международна закрила и временна закрила.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Република България предоставя по реда на този закон международна закрила и временна закрила.

(2) Международна закрила се предоставя по силата на Конвенцията за статута на бежанците, съставена в Женева на 28 юли 1951 г., и Протокола за статута на бежанците от 1967 г., ратифицирани със закон (обн., ДВ, бр. 36 от 1992 г.; доп., бр. 30 от 1993 г.) (ДВ, бр. 88 от 1993 г.), на международни актове по защита правата на човека и на този закон и включва статут на бежанец и хуманитарен статут.

(3) Временна закрила се предоставя в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат държавата си по произход, поради въоръжен конфликт, гражданска война, чужда агресия, нарушаване на човешките права или насилие в големи размери на територията на съответната държава или в отделен район от нея и които не могат по тези причини да се завърнат там.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Президентът на Република България предоставя убежище в съответствие с определените му правомощия в случаите по чл. 27, ал. 2 от Конституцията, както и когато държавните интереси или особени обстоятелства налагат това.

(2) Министерският съвет предоставя временна закрила по чл. 1а, ал. 3, въведена с решение на Съвета на Европейския съюз. Срокът на временната закрила се определя с решението на Съвета на Европейския съюз.

(3) Председателят на Държавната агенция за бежанците предоставя международна закрила.

Чл. 3. (1) Република България осъществява изпълнението на задълженията си по

Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. чрез своите държавни органи в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Върховният комисар на Организацията на обединените нации за бежанците чрез своя представител в Република България има право на информация, както и на достъп до всеки етап от производството за предоставяне на международна закрила и на временна закрила. Той може да се запознава с всеки конкретен случай и да дава писмено или устно мнение по него.

Чл. 4. (1) Всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон.

(2) Искането за предоставяне на закрила се осъществява лично и по собствена воля.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) От правата по ал. 3 не може да се ползва чужденец, получил закрила, за когото има основания да се смята, че представлява опасност за националната сигурност или който, веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

(5) Чужденец, влязъл не по законоустановения ред в Република България, за да поиска закрила, пристигайки направо от територия, където са били застрашени животът и свободата му, е длъжен да се представи незабавно на компетентните органи и да посочи уважителни причини за незаконното си влизане или пребиваване на територията на страната.

Чл. 5. Чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, имат правата и задълженията по този закон и носят гражданска, административнонаказателна и наказателна отговорност при условията и по реда за българските граждани.

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Правомощията по този закон се осъществяват от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците. Те установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на международна закрила и оказват съдействие на чужденците, подали молба за такава закрила.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По искане на президента на Република България длъжностните лица в Държавната агенция за бежанците установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на убежище и оказват съдействие на администрацията на президента на Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Длъжностните лица в центровете за настаняване и тези, провеждащи производство по този закон с чужденци, търсещи международна закрила, особено с чужденци от уязвима група, получават подходящо обучение, включващо и елементите, изброени в член 6, параграф 4, букви "а" - "д" от Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ОВ, L 132/11 от 29 май 2010 г.).

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)
При прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето.

Глава втора.

ВИДОВЕ ЗАКРИЛА (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

(2) За предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност.

(3) Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат:

1. държавата;
2. партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия;
3. недържавни субекти, когато може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване.

(4) Преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост.

(5) Действията на преследване могат да бъдат:

1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие;
2. правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин;
3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни;
4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание;
5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

(6) Опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

(7) Закрилата срещу преследване може да бъде предоставена от държавата, партии или организации, включително международни организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, при условие че същите желаят и могат да предложат

ефективна закрила, до която чужденецът има достъп и която няма временен характер.

(8) Статут на бежанец може да не се предостави, когато в част от държавата по произход не са налице причини за основателно опасение от преследване спрямо чужденеца, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

(9) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) За бежанци се смятат и членовете на семейството на чужденец с предоставен статут на бежанец, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната и доколкото това е съвместимо с личния им статус и не са налице обстоятелствата по чл. 12, ал. 1.

(10) Когато чужденец с предоставен статут на бежанец сключи брак с друг чужденец, той може да получи статут на бежанец само на собствено основание.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Субекти, извършващи тежки посегателства по ал. 1, могат да бъдат:

1. държавата;
2. партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия;
3. недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Закрилата срещу тежки посегателства може да бъде предоставена от държавата, партии или организации, включително международни организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, при условие че те желаят и могат да предложат ефективна закрила, до която чужденецът има достъп и която няма временен характер.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Хуманитарен статут се предоставя и на членовете на семейството на чужденец с предоставен хуманитарен статут, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната, и доколкото това е съвместимо с личния им статус и не са налице обстоятелствата по чл. 12, ал. 2.

(7) Когато чужденец с предоставен хуманитарен статут сключи брак с друг чужденец, той може да получи хуманитарен статут само на собствено основание.

(8) Хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец се предоставя и на чужденец, намиращ се на територията на Република България, признат като бежанец по мандата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Глава трета.

ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ, ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЗАКРИЛА И ЗА СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец не се предоставя на чужденец:

1. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил деяние, което съгласно българските закони и международните договори, по които Република България е страна, е определено като военно престъпление или като престъпление против мира и човечеството;

2. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление от неполитически характер извън територията на Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) за когото има сериозни основания да се предполага, че извършва, подбужда, подпомага, участва в обучение или приготвяне за извършване на действия, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации (ООН), уредени в Преамбюла и в чл. 1 и 2 от Хартата на ООН, както и в резолюциите ѝ, относно мерките за борба с международния тероризъм;

4. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) който се ползва от закрилата или помощта на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Обединените нации за бежанците; когато тази закрила или помощ не е преустановена и положението на лицето не е установено, съгласно съответната резолюция на Организацията на обединените нации, това лице може да се ползва от привилегиите, произтичащи от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) по отношение на когото компетентните органи в държавата по неговото постоянно местоживееие са признали правата и задълженията, произтичащи от гражданството на тази държава;

6. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за националната сигурност;

7. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) който веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление представлява заплаха за обществото.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут не се предоставя на чужденец:

1. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил някое от деянията по ал. 1, т. 1 и 3;

2. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление;

3. който е извършил извън територията на Република България престъпление, за което българският закон предвижда наказание лишаване от свобода, и е напуснал държавата си по произход единствено с цел да избегне наказателното преследване, освен ако това преследване застрашава живота му или е нечовешко или унизително;

4. за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът:

1. се позовава на основания извън предмета на този закон;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) не посочва никакви причини за основателни опасения от преследване;

3. твърдените от него факти не съдържат подробно описание на обстоятелствата или лични подробности за изясняване на случая;

4. молбата е явно неправдоподобна, тъй като твърдените от него факти са непоследователни, противоречиви или напълно невероятни;

5. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) се представя с фалшива самоличност или използва неистински, подправен документ или документ с невярно съдържание, за които по време на производството продължава да твърди, че са истински;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено, в устна или писмена форма, дава невярна или укрива съществена информация относно своя случай;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено унищожи, повреди или се разпореди с паспорт, друг документ или билет, който има отношение към неговото твърдение, за да се представи под фалшива самоличност или да затрудни разглеждането на молбата;

9. (предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не е представил информация, която да позволи да се установи с достатъчна сигурност неговата самоличност или гражданство;

10. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) отказва да изпълни задължението да даде пръстови отпечатащи;

11. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната и пребивава по законоустановения ред и в разумен срок от влизането не заяви пред компетентен орган, че иска закрила, освен в случаите, когато закъснението е по независещи от него причини;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната не по законоустановения ред и не заяви незабавно пред компетентен орган желанието си да получи закрила, освен ако независещи от него причини са му попречили да направи това;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) идва от сигурна държава по произход;

14. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) след като е разполагал с достатъчно време и възможности, подава молбата си, за да осуети изпълнението на наложената му принудителна административна мярка "отнемане на правото на пребиваване в Република България", "връщане" или "експулсиране".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Производството за предоставяне на международна закрила не се образува, а образуваното се прекратява, когато чужденецът:

1. има предоставена международна закрила в друга държава - членка на Европейския съюз;

2. има предоставен статут на бежанец в трета държава или друга ефективна закрила, която включва спазване на принципа на забрана за връщане и от която все още се ползва, при условие че ще бъде приет в тази държава;

3. идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея;

4. е подал последваща молба, в която не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или относно държавата му по произход;

5. има открито производство по молба за предоставяне на убежище или предоставено убежище в Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Обстоятелството по ал. 1, т. 13 не може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Производството за предоставяне на международна закрила се спира, когато чужденецът без основателни причини:

1. след надлежно поканване не се яви на интервю в продължение на 10 работни дни;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) промени адреса си, без да уведоми за това Държавната агенция за бежанците;

3. отказва да съдейства на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците за изясняване на обстоятелствата, свързани с неговата молба;

4. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) наруши приложената мярка по чл. 45а.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., предишен текст на чл. 15 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Производството за предоставяне на международна закрила, се прекратява, когато чужденецът:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) не може повече да се отказва от ползването на закрилата на държавата му по произход, поради това че обстоятелствата, пораждащи опасенията от преследване, са отпаднали и промяната в тези обстоятелства е достатъчно значителна и не е от временен характер;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) доброволно се възползва от закрилата на държавата си по произход;

3. след като веднъж е загубил своето гражданство, отново доброволно го е придобил или е получил ново гражданство в друга държава;

4. придобие българско гражданство;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) доброволно се установи в държавата, в която е бил преследван;

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) оттегли молбата си;

7. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не се яви пред съответното длъжностно лице на Държавната агенция за бежанците в продължение на три месеца от спирането на производството по чл. 14 за представяне на доказателства, че е имал обективни причини за промяна на адреса или обективни пречки за неявяване или несъдействие на длъжностните лица;

8. почине;

9. (нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) получи убежище от президента.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Алинея 1, т. 1 не се прилага, когато чужденецът посочи убедителни причини, произтичащи от предишно преследване, за своя отказ да се ползва от закрилата на държавата му по произход.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Предоставена международна закрила се прекратява, когато:

1. по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 15, ал. 1, т. 1 - 5 и 9;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) чужденецът заяви, че не желае повече да се ползва от предоставената му международна закрила.

(2) Предоставен статут на бежанец се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(3) Предоставен хуманитарен статут се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 2 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(4) Временна закрила се отнема на чужденеца, когато се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3 или за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява опасност за националната сигурност или за обществото.

Чл. 18. Президентът на Република България може да отнема убежище, когато прецени, че обстоятелствата за неговото предоставяне са се изменили или са отпаднали.

Чл. 19. Отнемането или прекратяването на закрила или прекратяването на производството по отношение на чужденец не отменя, прекратява или изменя статута на другите членове на семейството му, освен ако и по отношение на тях се установят съответните основания.

Глава четвърта.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ, ТЪРСЕЩИ ИЛИ ПОЛУЧИЛИ ЗАКРИЛА

Раздел I.

Общи положения

Чл. 20. Не се допускат ограничения на правата или привилегии на чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Членовете на семейството на чужденец с предоставено убежище или предоставена международна закрила, които са на територията на Република България, имат същите права и задължения, освен ако това противоречи на личния им статус или са налице обстоятелства по чл. 12.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците, търсещи или

получили международна закрила, имат право на съдействие и помощ от страна на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и на други правителствени или неправителствени организации на всеки етап от производството и след предоставяне на международна закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавата осигурява условия за получаване на правна защита на чужденците, търсещи международна закрила в Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) На организациите по ал. 1 и на лицата, предоставящи правна помощ на чужденци, търсещи международна закрила, се осигурява ефективен достъп до чужденците, които се намират на граничните контролно-пропускателни пунктове, включително в транзитните зони.

Чл. 24. Всеки чужденец, търсещ или получил закрила, има право да изповядва вероизповедание в съответствие с Конституцията и законите.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) На непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, който е на територията на Република България, се назначава представител от общинската администрация, определен от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, е придружен от пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, това пълнолетно лице се назначава от органа по ал. 1 за негов представител.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Представителят на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, до навършване пълнолетие на лицето има следните правомощия в производствата по този закон:

1. да се грижи за правните му интереси в производствата по предоставяне на международна закрила до тяхното приключване с влязло в сила решение;

2. да го представлява пред всички административни органи, в т. ч. социални, здравни, образователни и други институции в Република България, с оглед защита на най-добрия интерес на детето;

3. да изпълнява ролята на процесуален представител във всички производства пред административните органи;

4. да предприема действия за осигуряване на правна помощ.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавната агенция за бежанците осъществява контрол и взема мерки за предпазване на малолетните или непълнолетните чужденци, търсещи международна закрила, от физическо или психическо насилие, жестоко, нечовешко или унизително отнасяне.

(5) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила, имат право на основно и средно образование, включително професионално образование и професионално обучение, при условията и по реда за българските граждани.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците, получили

международна закрила, имат право на достъп до основно и средно образование, включително професионално образование и професионално обучение, при условията и по реда за българските граждани.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Достъпът до образователната система за малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила, не може да бъде отложен с повече от три месеца, считано от датата на подаване на молбата за международна закрила.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Правото на образование на лицата, търсещи или получили международна закрила, в държавните и общинските училища се осъществява при условия и по ред, определени от министъра на образованието и науката, съгласувано с председателя на Държавната агенция за бежанците.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Лицата, на които е предоставена международна закрила, които не могат да представят документи, удостоверяващи тяхната квалификация, и желаят да упражняват регулирана професия в Република България, могат да получат достъп до упражняване на такава професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да поиска от съда поставянето под запрещение на непълнолетен или пълнолетен чужденец, подал молба за международна закрила, който поради слабоумие или душевна болест не може да се грижи за своите работи.

Чл. 28. Чужденците, търсещи или получили закрила, които пребивават на територията на Република България, са длъжни да спазват и изпълняват Конституцията и законите.

Раздел II.

Права и задължения на чужденците, търсещи международна закрила, по време на производството (Загл. изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) По време на производството чужденецът има право:

1. да остане на територията на Република България;
2. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) да се движи в рамките на определената зона на територията на Република България;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на подслон и храна;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на социално подпомагане по реда и в размера, определени за българските граждани;
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на здравно осигуряване, достъпна медицинска помощ и безплатно ползване на медицинско обслужване при условията и по реда за българските граждани;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на психологическа помощ;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да получи регистрационна карта;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на преводач или тълковник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) От правата по ал. 1 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 1 за определяне на

държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила. От правата по ал. 1, т. 1, 7 и 8 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 2 за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Чужденецът има право на достъп до пазара на труда, включително да участва по програми и проекти, финансирани от държавния бюджет или по линия на международно или европейско финансиране, ако производството не приключи до три месеца от подаването на молбата му за международна закрила поради независещи от него причини.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът се настанява в транзитен, регистрационно-приемателен център или на друго място за подслон от Държавната агенция за бежанците след преценка на здравословното състояние, семейното и материалното положение на чужденеца при условия и по ред, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците. Чужденецът се подлага на медицински преглед и изследвания и остава под карантина, докато станат известни резултатите. При медицинския преглед се установява дали чужденецът, търсещ международна закрила, принадлежи към уязвима група и дали има специални потребности.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Медицинският преглед се осъществява в здравни кабинети към териториалните поделения. Дейността на здравните кабинети може да се осъществява от лекар, медицинска сестра или фелдшер.

(6) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Здравните кабинети осъществяват дейности по:

1. първоначални изследвания при регистрация на лицата, подали молба за закрила;
2. постоянно медицинско наблюдение;
3. оказване на първа медицинска помощ;
4. контрол върху хигиенното състояние на лицата;
5. текущ контрол за спазване на хигиенните изисквания;
6. изготвяне и поддържане на медицинска документация за всяко лице.

(7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Правата по ал. 1, т. 3 и 4 не се предоставят на чужденец, който не принадлежи към уязвима група и подаде последваща молба за предоставяне на международна закрила.

(8) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Правата по ал. 1, т. 3, 4 и 5 не се предоставят на чужденец, когато производството по молбата му за международна закрила е спряно по реда на чл. 14. При възобновяване на производството по реда на чл. 77, ал. 2 здравноосигурителните права на чужденеца се считат за непрекъснати.

(9) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Когато чужденецът разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности, в производството по общия ред може да получи разрешение за настаняване за своя сметка на избран от него адрес, като не получава финансова и материална помощ от Държавната агенция за бежанците.

(10) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци се настаняват до навършване на пълнолетие във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

(11) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 10 - ДВ, бр. 101 от

2015 г.) При определяне на мястото на настаняване на непридружен малолетен или непълнолетен се взема предвид мнението му. Доколкото е възможно, братята и сестрите се настаняват заедно, като се взема предвид най-добрият интерес на детето.

(12) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 11, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) От правото по ал. 1, т. 1 не се ползва чужденец, след като последващата му молба за международна закрила по чл. 13, ал. 2, т. 4 е отхвърлена с влязло в сила решение, както и чужденец, който подлежи на екстрадиране или предаване в друга държава - членка на Европейския съюз, или в трета държава в изпълнение на Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденецът или неговият представител има право да подаде молба за достъп до събраната информация, въз основа на която ще бъде взето решение, освен в случаите, когато:

1. разкриването на информацията или на нейните източници би могло да застраши националната сигурност, сигурността на организациите или на лицата, които предоставят информацията, или на лицето, за което се отнася, или

2. това би попречило на разглеждането на молба за международна закрила, или

3. това би попречило на международните отношения на държавите членки.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишен текст на чл. 30 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) По време на производството чужденецът е длъжен:

1. да изпълнява разпорежданията и да не пречи на длъжностните лица при изпълнение на служебните им задължения;

2. да предаде всички притежавани негови и на придружаващите го малолетни и непълнолетни деца документи, които могат да послужат за установяване на самоличността и гражданството им, както и начина на предвижването и влизането им в Република България;

3. когато не притежава документите по т. 2, да удостовери самоличността си, датата и мястото на раждане, семейното си положение, както и тези на придружаващите го малолетни и непълнолетни деца, чрез декларация пред длъжностно лице, за верността на която носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс;

4. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) да спазва правилника за вътрешния ред в транзитните и регистрационно-приемателните центрове, да участва в дейностите по поддръжката, хигиената и благоустройството им, както и да опазва предоставеното му за ползване имущество;

5. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) да не променя адреса, определен по реда на чл. 29, ал. 9, без разрешение от Държавната агенция за бежанците;

6. да не навлиза в граничната зона на Република България без надлежно разрешение;

7. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не навлиза в зони, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не напуска територията на Република България без разрешението на Държавната агенция за бежанците;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да съдейства за изясняване на неговия случай, като съобщава пълна и достоверна информация на съответните длъжностни лица;

10. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна т. 9 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да даде пръстови отпечатащи;

11. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не напуска определената му зона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, търсещ международна закрила, може да напуска определената му зона или да навлиза в зоните по ал. 1, т. 6 или 7 с

разрешение на председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Отказът за издаване на разрешение за напускане на определената зона или за навлизане в зоните по ал. 1, т. 6 или 7 се мотивира. Разрешение не се изисква, когато чужденецът, търсещ международна закрила, трябва да се яви пред съд, пред административен орган или се нуждае от специализирана медицинска помощ.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) При прилагане разпоредбите на този раздел се отчитат особеното положение и специалните потребности на чужденците от уязвима група.

Раздел III.

Права и задължения на чужденците, получили закрила

Чл. 31. (1) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът се уведомява за правата и задълженията, произтичащи от предоставената му международна закрила, на разбираем за него език.

(2) (Предишен текст на чл. 31, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците в Република България с предоставено убежище имат равни права и задължения с лицата, на които е предоставен статут на бежанец.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин, с изключение на:

1. правото да участва в избори за държавни и местни органи, в национални и местни референдуми, както и да участва в създаването и да членува в политически партии;
2. да заема длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство;
3. да бъде военнослужещ;
4. други ограничения, изрично предвидени със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) На чужденец с предоставена международна закрила може да се окаже финансова помощ за настаняване в жилище за срок до 6 месеца от влизане в сила на решението за предоставяне на международна закрила, при условия и по ред, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на финансите.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденецът с предоставен статут на бежанец има право да придобива недвижими имоти на територията на Република България при условията и по реда, предвидени за чужденци.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците с предоставена закрила могат да се включат в програми и проекти, съдържащи мерки за интеграция, при условията и по реда, предвидени в тях.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, получили международна закрила, се настаняват до навършване на пълнолетие във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна

грижа я при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Чужденец с предоставена международна закрила има право да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците дава разрешение за събиране на семейството.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците отказва разрешение:

1. когато по отношение на някой от членовете на семейството са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

2. по отношение на друг съпруг - в случай на многобрачие, когато чужденецът вече има съпруг в Република България.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците разрешава събирането на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила с родителите му или с друг пълнолетен член на семейството му или с лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, когато родителите му са починали или са в неизвестност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато чужденецът не може да представи официални документи, доказващи брака или родството, те се установяват с подписана от него декларация или по друг начин.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Препис от решението се връчва на чужденеца по реда на чл. 76.

(7) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4, от българските дипломатически или консулски представителства.

(8) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Държавната агенция за бежанците улеснява събирането на разделени семейства, като съдейства на чужденците за издаване на пътни документи, визи и за допускането им до територията на страната.

(9) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им. Издирването се извършва при условията на поверителност, когато това се налага от обстоятелствата.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец с предоставена международна закрила е длъжен в срок до 14 дни от получаване на решението за предоставяне на международна закрила да се яви в общината на населеното място, в която ще се установи, за да бъде вписан в регистъра на населението.

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Органите на местното

самоуправление и местната администрация приемат на своя територия, вписват в регистрите за населението чужденците с предоставена международна закрила и техните семейства и предоставят възможност за реализиране на правата, предоставени по този закон.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) На чужденците с предоставено убежище или международна закрила в Република България се предлага сключване на споразумение за интеграция, в което се определят техните права и задължения, както и правата и задълженията на съответните държавни или общински органи.

(2) Условието и редът за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумението по ал. 1 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 38. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец с предоставено убежище или международна закрила може да придобие българско гражданство при условията и по реда на Закона за българското гражданство.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Чужденците, ползващи се от временна закрила, имат право:

1. да останат на територията на Република България;
2. на труд и професионално обучение;
3. на подходящо настаняване или на средства за настаняване при необходимост;
4. на социално подпомагане;
5. на медицинска помощ при спешни състояния;
6. свободно да се завръщат в държавата си по произход.

(2) На чужденците, ползващи се от временна закрила, писмено се предоставя информация на разбираем за тях език за правилата относно временната закрила.

(3) Чужденците от уязвима група, ползващи се от временна закрила, получават необходимото им медицинско или друго обслужване при условията и по реда за българските граждани.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, ползващи се от временна закрила, се настаняват във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, ползващ се от временна закрила, който подаде молба за предоставяне на международна закрила, не може да се ползва от правата на чужденец в производство за предоставяне на международна закрила.

(6) След прехвърляне на чужденеца на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по ал. 1 - 4.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да се събере със своя съпруг, с техните ненавършили пълнолетие и невстъпили в брак деца, ако и те заявят желание за това.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да разреши събиране на чужденец, ползващ се от временна закрила, с други близки роднини, живели заедно като част от домакинството по време на събитията и които са били зависими от чужденеца в държавата по произход. При всеки отделен случай се преценяват допълнителните затруднения, които биха

възникнали за тях, ако не се съберат.

(3) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им.

(4) При събиране членовете на семейството имат всички права, предоставени на чужденците, ползващи се от временна закрила.

(5) При събиране на семейството на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по чл. 39.

Раздел IV.

Документи на чужденците, подали молба за закрила или получили закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) На чужденците, търсещи или получили закрила, се издават следните видове документи:

1. регистрационна карта;
2. карта на чужденец, получил убежище;
3. карта на бежанец;
4. карта на чужденец с хуманитарен статут;
5. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;
6. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут;
8. удостоверение за завръщане в Република България на чужденец;
9. разрешение за прехвърляне.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Регистрационна карта се издава на чужденец, навършил 14 години, и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от член на семейството си, в тридневен срок от регистрацията на чужденеца, търсещ международна закрила.

(3) Регистрационната карта не удостоверява самоличността на чужденеца.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците издава:

1. регистрационна карта на чужденец, подал молба за убежище - за срок три месеца;
2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)
3. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)
4. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

регистрационна карта на чужденец, на когото е образувано производство по разглеждане на молбата за международна закрила - за срок три месеца;

5. регистрационна карта на чужденец, на когото е предоставена временна закрила - за срока на закрилата;

6. разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) До приключване на съответното производство срокът на валидност на регистрационната карта по ал. 1, т. 1 и 4 може да бъде продължаван с първоначално определения срок.

(3) Когато срокът на временната закрила бъде продължен, продължава се съответно и срокът на регистрационната карта на чужденец, ползващ се от временна закрила.

Чл. 42. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище, или на бежанец дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за българските граждани, доколкото държавата, за която пътува, не предвижда други изисквания.

(2) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за постоянно пребиваващите чужденци в Република България.

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Регистрационната карта съдържа следните данни:

1. статус на чужденеца по този закон;
2. номер на документа;
3. единен граждански номер или личен номер на чужденец според статуса на чужденеца;
4. пол;
5. снимка на притежателя;
6. подпис на притежателя;
7. дата на издаване;
8. дата на изтичане на валидността;
9. дата на продължаване на срока;
10. органа, издал документа;
11. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) настоящ адрес и зоната, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците;
12. основанието по този закон, което дава право на чужденеца да остане в Република България;
13. национален документ за самоличност;
14. други данни.

(2) Освен данните по ал. 1 регистрационната карта съдържа и заявените от чужденеца данни:

1. имена;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. гражданство;
5. имена и дата на раждане на неговите малолетни деца, които го придружават;
6. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) езиците, които разбира.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Имената на чужденеца в регистрационната карта се изписват така, както са посочени в документа за задгранично пътуване или в друг документ за самоличност. Когато чужденецът не притежава такива документи, имената му се изписват така, както са посочени в декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец - притежател на регистрационна карта, е длъжен да я пази от повреждане, унищожаване или изгубване.

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) При издаването на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 и 9 и при продължаването на срока на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 не се събират такси.

(2) Когато чужденец - притежател на регистрационна карта, я изгуби, повреди или унищожи, при издаването на нова заплаща такса в размер 10 лв.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Образците на регистрационните карти се утвърждават с акт на Министерския съвет и се обнародват в "Държавен вестник".

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разрешението за прехвърляне по чл. 40, ал. 1, т. 9 се издава по образец съгласно приложението.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Условието и редът за издаване и ползване на документите за самоличност, които не са уредени в този раздел, се определят от Закона за българските лични документи.

Раздел V.

Мерки, прилагани на чужденци, търсещи международна закрила (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) За своевременно разглеждане на молбата за международна закрила или за осигуряване участието на чужденеца, търсещ такава закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице може да разпорежи задължително явяване на чужденеца на всеки две седмици по време на производството пред длъжностно лице от агенцията.

Чл. 45б. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Когато не може да бъде ефективно приложена мярката по чл. 45а и след преценка на обстоятелствата в конкретния случай, чужденец, търсещ международна закрила, може да бъде настанен временно и за възможно най-кратък срок в център от затворен тип:

1. за установяване или проверка на неговата самоличност или националност;
2. за установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава молбата за международна закрила, когато това не може да се извърши по друг начин и има опасност чужденецът да се укрие;
3. когато това се налага с цел защита на националната сигурност или обществения ред;
4. за установяване на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за международна закрила и прехвърляне на чужденеца в компетентната държава, и когато е налице сериозна опасност чужденецът да се укрие.

(2) Чужденец, търсещ международна закрила, не може да бъде настанен в център от затворен тип само на основание, че е подал молба за международна закрила.

Чл. 45в. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Чужденец, търсещ международна закрила, се настанява в център от затворен тип с мотивирано решение на председателя на Държавната агенция за бежанците или на оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Решението по ал. 1 се взема след преценка за принадлежността на чужденеца към уязвима група.

(3) Решението по ал. 1 се издава в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за настаняването, реда и срока за обжалване, както и възможността за предоставяне на безплатна правна помощ и представителство.

(4) Препис от решението се връчва по реда на чл. 76.

(5) Решението на органа по ал. 1 може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението му. Решението на съда е окончателно.

Чл. 45г. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Настаняването в център от затворен тип продължава до отпадане на съответното основание по чл. 45б, ал. 1.

(2) Директорът на център от затворен тип, в който е настанен чужденец, търсещ международна закрила, извършва ежемесечно проверка за наличие на основанията за настаняване и ги докладва на председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице преразглежда решението за настаняване по чл. 45в, ал. 1 при установяване на нови данни и обстоятелства или по искане на чужденеца, търсещ международна закрила, и се произнася с мотивирано решение в 7-дневен срок.

(4) Решението по ал. 3 може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението му. Решението на съда е окончателно.

(5) Неприклучването на производството в предвидения по този закон срок не по вина на чужденеца, търсещ международна закрила, не може да бъде основание за продължаване на настаняването в център от затворен тип.

(6) Когато по административен или съдебен ред се установи, че настаняването в център от затворен тип е незаконосъобразно, чужденецът се освобождава незабавно.

(7) Чужденците, търсещи международна закрила, се преместват от един център в друг само при необходимост. В тези случаи се уведомяват лицата, които им предоставят правна помощ.

Чл. 45д. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Чужденците, търсещи международна закрила, настанени в центрове от затворен тип, имат право на:

1. достъп до открити пространства;
2. посещения от членове на техните семейства;
3. зачитане неприкосновеността на личния им живот;
4. срещи с лица, осигуряващи правна помощ и представителство, представители на юридически лица с нестопанска цел и на международни организации;
5. информация за правилника за вътрешния ред на съответния център, както и за техните права и задължения; информацията се предоставя на разбираем за тях език.

(2) Ограничения на правата по ал. 1 се допускат само когато това е необходимо за обезпечаване на сигурността, обществения ред или административното управление на центъра от затворен тип, при условие че достъпът не е значително ограничен или невъзможен.

(3) Спрямо чужденци от уязвима група, които са настанени в център от затворен тип, се осъществява наблюдение и при необходимост се осигурява подходяща помощ с оглед тяхното особено положение.

Чл. 45е. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи международна закрила, могат да бъдат настанени в центрове от затворен тип само като крайна мярка с оглед запазване целостта на семейството или за осигуряване тяхната защита и сигурност, за възможно най-кратък срок, като се полагат всички усилия за настаняването им в подходящи за тях места.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи международна закрила, настанени в центрове на Държавната агенция за бежанците, се осигурява достъп до образование и възможност да се занимават с дейности в свободното си време, включително с игри и с развлекателни дейности, подходящи за възрастта им.

(3) Настаняването в центровете на Държавната агенция за бежанците се извършва при

спазване на принципа за запазване целостта на семейството.

(4) В центровете на Държавната агенция за бежанците чужденците, търсещи международна закрила, от женски пол се настаняват отделно от тези от мъжки пол, освен когато са членове на едно семейство и са дали съгласието си за това.

Глава пета.

СПЕЦИАЛИЗИРАН ДЪРЖАВЕН ОРГАН И АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 46. Председателят на Държавната агенция за бежанците е орган на изпълнителната власт със специална компетентност.

Чл. 47. (1) Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и с териториални поделения в страната.

(2) Териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците са:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) транзитни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, и на производство за предоставяне на международна закрила;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) регистрационно-приемателни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване, социално и медицинско подпомагане и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, и на производство за предоставяне на международна закрила на чужденци; за настаняване на чужденци, подали молба за убежище.

3. (отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

(3) (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Транзитните и регистрационно-приемателните центрове се откриват и закриват от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на финансите, министъра на вътрешните работи, министъра на труда и социалната политика, министъра на правосъдието, министъра на външните работи, министъра на регионалното развитие и благоустройството, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и кмета на съответната община.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Центровете по ал. 2 могат да бъдат от отворен или от затворен тип. В центровете от отворен тип могат да се създават отделни обособени помещения за непридружени малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи международна закрила, както и отделни обособени помещения или части от затворен тип.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Дейността, структурата, организацията на работа, съставът на Държавната агенция за бежанците и на нейните поделения се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) предоставя, отказва, отнема и прекратява международна закрила в Република България; отнема временна закрила в случаите по чл. 17, ал. 4;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) спира и прекратява производството за предоставяне на международна закрила;

3. взема решения по молби за събиране на семейства;

4. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) взема решения по други молби на чужденците, на които е открито производство за предоставяне на международна закрила или им е предоставена такава закрила в Република България;

5. информира Министерския съвет за необходимостта от въвеждане на временна закрила на територията на Република България; информира за необходимостта от удължаване срока на временната закрила;

6. издава наказателни постановления по глава осма;

7. утвърждава образците на документите, издавани от Държавната агенция за бежанците, с изключение на регистрационната карта;

8. прави предложение до Министерския съвет за утвърждаване образците на регистрационните карти;

9. определя решаващите органи в Държавната агенция за бежанците, които провеждат производство по реда на глава шеста, раздел Ia;

10. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) определя интервюиращите органи на Държавната агенция за бежанците, които провеждат ускорена процедура в производство по общия ред;

11. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) управлява и разпределя средствата от бюджета, контролира целевото им разходване; съгласувано с министъра на финансите и министъра на труда и социалната политика определя разходните норми за подпомагане с материални и финансови средства на чужденците, търсещи или получили международна закрила.

(2) По искане на президента на Република България председателят на Държавната агенция за бежанците дава мнение по подадена молба за убежище.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 49. (1) Председателят на Държавната агенция за бежанците се определя с решение на Министерския съвет и се назначава от министър-председателя.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците трябва да е български гражданин, който няма друго гражданство, да има висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 50. (1) При изпълнение на своята дейност председателят на Държавната агенция за бежанците се подпомага от двама заместник-председатели.

(2) Заместник-председателите се назначават от министър-председателя по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците. Заместник-председателите трябва да са български граждани, които нямат друго гражданство, с висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 51. (1) (Предишен текст на чл. 51 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Транзитните и регистрационно-приемателните центрове се ръководят от директори.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Директорите на транзитните и регистрационно-приемателните центрове вземат решения по чл. 29, ал. 4 и ал. 7 - 10, с изключение на решенията за настаняване в центрове от затворен тип.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да делегира правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 - 4 и 6 и чл. 53, т. 12, с изключение на правомощието да отнема международна закрила, на заместник-председателите на Държавната агенция за бежанците.

Чл. 53. Държавната агенция за бежанците:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) организира приемането и временното настаняване на чужденците, подали молба за международна закрила, оказва съдействие за адаптирането им към българските условия в сътрудничество с Българския Червен кръст и други неправителствени организации и организира курсове по български език съвместно с Министерството на образованието и науката;

2. организира проучването и изясняването на фактите и обстоятелствата във връзка с подадената молба за убежище по искане на президента на Република България;

3. издава удостоверителни документи;

4. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) във взаимодействие с централните органи на изпълнителната власт, Българския Червен кръст и други неправителствени организации организира дейностите по осигуряване на социална, медицинска и психологическа помощ на чужденците, подали молба за международна закрила; съдейства за интеграцията на чужденците, получили закрила;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) във взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации провежда разяснителна дейност по бежанските проблеми и, организира благотворителни акции за материално подпомагане;

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) разработва самостоятелно или участва в подготовката на проекти на нормативни актове и на международни договори, свързани със закрилата на чужденци;

7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) изпълнява възложените ѝ функции с плана за действие при временна закрила;

8. сътрудничи с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците при изпълнение на неговите функции, улеснява наблюдаване прилагането на разпоредбите на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. и предоставя информация и статистически данни;

9. (отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

10. възлага извършването на проучвания и изследвания по бежанските проблеми, организира конференции и семинари и издава информационни материали по проблемите на бежанците;

11. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) организира подбора и регистрацията на преводачи, както и обучението им относно специфичните изисквания при осъществяването на преводи;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е компетентна институция за средствата от Европейския бежански фонд, като изготвя програми и ги съгласува с Европейската комисия, организира тържни процедури, избор на проекти, извършва плащания, осигурява техническо изпълнение, финансов контрол, наблюдение и оценка на средствата, финансирани от фонда; част от тези правомощия могат да бъдат делегирани на други държавни органи;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) периодично предоставя на Европейската комисия данни за броя на лицата, подали молба за

международна закрила, и за издадените регистрационни карти.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавната агенция за бежанците съвместно с Министерството на външните работи, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец, Международния комитет на Червения кръст и неправителствените организации осигурява съдействие на чужденците, търсеци или получили международна закрила, пред органите на друга държава или пред международен орган за снабдяването им с документи, необходими за реализирането на техните права.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато по обективни причини чужденец, търсец или получил международна закрила, не може да бъде снабден с документ по реда на ал. 1, Държавната агенция за бежанците въз основа на установените от нея данни и декларация, подписана от чужденеца, организира издаването на удостоверение. Въз основа на него компетентните органи издават български документ, който му дава възможност да ползва тези права.

(3) Издадените по реда на ал. 2 документи заместват официалните документи, издавани на чужденци от или чрез органите в техните страни.

(4) Притежаваните от чужденците, търсеци или получили закрила, чуждестранни документи за образование, квалификация, научно звание или степен се признават съгласно вътрешното законодателство и условията на международни договори, по които Република България е страна.

Чл. 55. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 56. (1) Държавната агенция за бежанците може самостоятелно или съвместно с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации да организира спомагателни трудови дейности, чрез които чужденците, търсеци или получили закрила, получават възможност за обучение с професионална насоченост и за трудова реализация.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 57. Длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците удостоверяват служебното си положение със служебна карта. Органите на държавното управление и на местното самоуправление и местната администрация са длъжни да оказват съдействие на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците при изпълнение на служебните им задължения.

Глава шеста. ПРОИЗВОДСТВО

Раздел I. Общи правила

Чл. 58. (1) Чужденец, който иска да му бъде предоставено убежище, подава писмена молба до президента на Република България. Когато молбата е подадена пред друг държавен

орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на президента.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец може да заяви желание за предоставяне на международна закрила лично пред длъжностно лице в Държавната агенция за бежанците.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Когато молбата по ал. 3 е направена пред друг държавен орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на Държавната агенция за бежанците, която извършва регистрацията по чл. 61, ал. 2 не по-късно от 6 работни дни от първоначалното подаване на молбата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) На чужденеца, заявил желание да кандидатства за международна закрила, се дават указания относно реда за подаване на молбата.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При наличие на признаци, че чужденец, задържан в места за задържане, специални домове за временно настаняване на чужденци или намиращ се на гранични контролно-пропускателни пунктове, включително в транзитните зони, може да пожелае да подаде молба за международна закрила, му се предоставя информация относно възможността да направи това. За тази цел се осигурява превод за улесняване на достъпа до процедурата.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да подаде молба за предоставяне на международна закрила.

(8) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Молителят не по-късно от 15 дни от подаването на молбата се информира писмено на разбираем за него език за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на Държавната агенция за бежанците, както и за последиците от мълчаливото или изричното оттегляне на молбата му. Молителят се информира и за организациите, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Когато обстоятелствата налагат това, тази информация може да бъде предоставена устно.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При получаване на молба за предоставяне на закрила компетентните органи задължително изискват писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност", което се взема предвид при произнасяне в производството по общия ред. Становище не се изисква в случаите по чл. 70.

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Молбата за предоставяне на международна закрила може да бъде в устна, писмена или друга форма, като при необходимост се осигурява преводач или тълковник. Молбата, която не е писмена, се записва от съответното длъжностно лице и се подписва или заверява по друг начин от молителя и от преводача, съответно тълковника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молбата трябва да съдържа искане към Република България.

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Документите за самоличност на чужденеца, подал молба за предоставяне на международна закрила, се задържат и съхраняват в Държавната агенция за бежанците до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностни лица от Държавната агенция за бежанците извършват обиск на чужденеца, проверяват носените от него вещи, фотографират го и снемат пръстови отпечатъци и други идентифициращи белези при условията и по реда на Закона за

Министерството на вътрешните работи и при зачитане достойнството на чужденеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностните лица, осъществяващи действията по ал. 2, се определят със заповед на председателя на Държавната агенция за бежанците.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Пръстовите отпечатащи и другите идентифициращи белези, както и личните данни на чужденеца могат да се използват при обмен на информация с други държави, за целите на производството по раздел Ia, за което се уведомява чужденецът.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Молбата за предоставяне на убежище се регистрира в администрацията на президента.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденецът, подал молба за предоставяне на международна закрила, се регистрира в Държавната агенция за бежанците и му се открива лично дело. Регистрацията се извършва не по-късно от три работни дни след подаването на молбата, освен ако се прилага срокът по чл. 58, ал. 4.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не е малолетен или непълнолетен, интервюиращият орган назначава експертиза за установяване на възрастта му след предварителното информирано съгласие на чужденеца или на неговия представител.

(4) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест, интервюиращият орган назначава психиатрична експертиза.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При разглеждане на молбите по преценка на интервюиращия орган може да бъде поискано становището на експерт по определени въпроси, свързани с медицински, психологични, културни или религиозни аспекти, с децата или пола.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Интервюиращият орган може да поиска да бъде извършен медицински преглед на чужденеца с негово съгласие във връзка със следи, които може да са от минало преследване или тежки посегателства. Отказът на чужденеца от провеждане на медицински преглед не е пречка за вземане на решение. Медицинският преглед може да се проведе и по инициатива на чужденеца и за негова сметка.

Чл. 62. Президентът на Република България може да предостави убежище и без да са изпълнени изискванията на чл. 48, ал. 2 и чл. 53, т. 2.

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавната агенция за бежанците има право да събира данни за чужденците, подали молба за международна закрила, с оглед определяне на държавата, компетентна да разгледа молбата, установяване на самоличността и изясняване на обстоятелствата, свързани с подадената молба.

(2) При регистрирането Държавната агенция за бежанците снима данни за имената, гражданството, датата и мястото на раждане, пола, семейното положение и родствените връзки, документите за самоличност и други документи на чужденците.

(3) Източник на данните по ал. 1 могат да бъдат както самите чужденци, така и български или чуждестранни органи, физически или юридически лица.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Не се допуска сведения за чужденците, търсещи или получили международна закрила, да се събират от и да се предоставят на органите и организациите, осъществяващи преследване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) В Държавната агенция за бежанците се създават собствени информационни фондове по ред, определен от председателя ѝ, при спазване на

изискванията за защита на личните данни.

Чл. 63а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След регистрирането се определя дата за провеждане на интервю. Чужденецът, подал молба за международна закрила, се уведомява своевременно за датата на всяко следващо интервю.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът е длъжен да представи всички доказателства в подкрепа на молбата си за международна закрила до произнасянето по нея, като в случай че не ги представи, произнасянето се извършва без тези доказателства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) С чужденеца се провежда интервю, на което се прави аудио- или аудио-визуално записване и се съставя протокол. При започване на интервюто чужденецът се уведомява за осъществяването на аудио- или аудио-визуално записване. Протоколът от интервюто и аудио- или аудио-визуалния запис са неразделна част от личното досие на чужденеца.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Интервюиращият орган провежда допълнителни интервюта, ако е необходимо за нуждите на съответното производство.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, подал молба за международна закрила, при заявено от него желание се интервюира от интервюиращ орган или преводач, съответно от тълковник, от същия пол.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Интервю не се провежда с чужденец, който не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест или поради обективни причини не може да даде устни или писмени изявления. В случай на съмнение интервюиращият орган се консултира с лекар, за да установи дали състоянието, заради което чужденецът не може да бъде разпитан, е временно, или с траен характер.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Интервюто се провежда на заявен от чужденеца език. Когато това е невъзможно, интервюто се провежда на разбираем за него език.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Протоколът се прочита на чужденеца и се подписва от него, от преводача, съответно от тълковника, и от интервюиращия орган. Чужденецът може да прави коментар по протокола и да предостави разяснения по отношение на грешки в превода или неточности, отразени в протокола.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Отказът на чужденеца да подпише протокола от интервюто се удостоверява с подписите на двама свидетели. Причините за отказа се отбелязват в протокола. Отказът не е пречка за вземане на решение по молбата за международна закрила.

(10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) По време на интервюто може да присъстват законният представител или адвокат, с право да излагат съображения в края на интервюто. Законният представител на непридружения малолетен или непълнолетен чужденец има право и да задава въпроси, допуснати от интервюиращия орган.

(11) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Интервю може да не се провежда в случаите, когато ще бъде взето положително решение за предоставяне на международна закрила по чл. 8, ал. 9 и чл. 10.

(12) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Отсъствието на интервю в съответствие с настоящия член не е пречка за вземане на решение по молбата за международна закрила.

Чл. 63б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) Интервю се провежда при условия, които гарантират нужната поверителност.

(2) По преценка на интервюиращия орган при провеждането на интервю с чужденец, търсещ закрила, може да присъства член на семейството му.

Чл. 64. Държавните органи са длъжни да предоставят исканата от Държавната агенция за бежанците информация, необходима за изясняване на обстоятелствата по подадената молба.

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Личните данни на чужденеца, станали известни по време на производството за предоставяне на международна закрила или след предоставянето на международна закрила, се обработват в регистъра на Държавната агенция за бежанците в съответствие с изискванията за защита на личните данни. Те могат да се използват и за целите на международното сътрудничество от държавите - страни по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Спрямо чужденец с влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила или по отношение на когото производството е прекратено, се прилагат разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Държавната агенция за бежанците уведомява писмено Главна дирекция "Гранична полиция" и Дирекция "Миграция" на Министерството на вътрешните работи за решението по ал. 1.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Принудителните административни мерки "отнемане правото на пребиваване", "връщане", "експулсиране" и "забрана за влизане в страната" не се привеждат в изпълнение до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 се отменят, когато на чужденеца е предоставено убежище или международна закрила.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато има основания да се смята, че чужденецът, търсещ или получил закрила, представлява опасност за националната сигурност, или който веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

Раздел I "а".

Производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила. Прехвърляне (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., загл. изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Производството по този раздел се провежда в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без

гражданство (ОВ, L 180/31 от 29 юни 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 604/2013", Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 г. за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1560/2003", Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ, L 39/1 от 8 февруари 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014", и Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ, L 180/1 от 29 юни 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 603/2013".

(2) Производството по този раздел се образува:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) с решение на интервюиращия орган при наличие на данни за компетентност за разглеждане на молбата за международна закрила от друга държава - членка на Европейския съюз;

2. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) при сезиране от Министерството на вътрешните работи и от Държавна агенция "Национална сигурност" за незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец;

3. по искане за поемане на отговорност или обратно приемане на чужденец.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Производство по този раздел не се образува и не се провежда при последваща молба за предоставяне на международна закрила на територията на Република България.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденецът се информира за образуваното производство и за последиците от това.

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След образуване на производството се предприемат необходимите действия за проверка на доказателствата и на обстоятелствата за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила.

(2) При необходимост с чужденеца се провежда интервю.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) С образуването на производство по този раздел сроковете по чл. 70, ал. 1 и чл. 75 спират да текат до определяне на компетентната държава - членка на Европейския съюз, за разглеждане на молбата за международна закрила.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 1 след извършване на проверка на доказателствата и получаване на отговор от запитаната държава решаващият орган:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

прекратява производството за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, и продължава производството за предоставяне на международна закрила;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) прекратява производството за предоставяне на международна закрила и разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава.

Чл. 67г. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 2 след извършване на проверка на доказателствата и получаване на отговор от запитаната държава решаващият орган:

1. разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава;
2. прекратява производството, когато запитаната държава откаже да поеме отговорност или да приеме обратно чужденеца.

Чл. 67д. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Решаващият орган се произнася по искания за поемане на отговорност или обратно приемане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато в случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 3 се установи, че Република България е компетентна държава за разглеждането на молбата, решаващият орган образува производството за предоставяне на международна закрила в Република България и се прилагат правилата на раздели II, III и IV от тази глава.

(3) Когато е получено искане за обратно приемане на чужденец, чиято молба вече е била разгледана по същество в Република България, решаващият орган прекратява производството по този раздел.

(4) Когато в случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 3 се установи, че Република България не е компетентна държава за разглеждане на молбата, решаващият орган отказва прехвърлянето на чужденеца и прекратява производството по този раздел.

Чл. 67е. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл. 76 и копия от тях се изпращат на Министерството на вътрешните работи и на Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 67ж. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците уговаря със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, мястото, датата и часа на пристигане на чужденеца на нейна територия, а в случаите на мълчаливо приемане - и реда за предаване на чужденеца на компетентните органи.

(2) Предаването на чужденеца се извършва в изпълнение на решението на Държавната агенция за бежанците, като всички негови документи се изпращат на държавата, компетентна за разглеждане на молбата.

(3) Когато предаването не е осъществено, Държавната агенция за бежанците съгласува със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, нова дата на предаване.

Чл. 67з. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция "Национална сигурност" осъществяват административното сътрудничество по приемане на чужденец в

Република България, когато тя е определена за компетентна държава за разглеждане на молбата, и извършват действията по приемането на чужденеца и предаването му на Държавната агенция за бежанците заедно с всички съпровождащи го документи.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция "Национална сигурност" осъществяват административното сътрудничество и извършват действията по прехвърлянето и предаването на чужденеца в държавата, която е определена за компетентна за разглеждане на молбата, заедно с всички съпровождащи го документи.

Чл. 67и. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разноските по прехвърлянето на чужденеца до мястото на пристигане в държавата, компетентна за разглеждане на молбата, и по транспортирането от мястото на пристигане в Република България до Държавната агенция за бежанците се поемат от Република България.

Чл. 67к. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерският съвет приема наредба за отговорността и координацията на държавните органи, осъществяващи действия по прилагането на този раздел.

Раздел II.

Производство по общия ред (Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Производство по общия ред се образува:

1. с регистрирането на чужденеца по подадена от него молба за международна закрила;
2. за чужденец, подал молба за международна закрила при действието на временната закрила - с регистрирането на чужденеца след прекратяването или отнемането на временната закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Когато Република България е определена като компетентна или е приела обратно чужденец съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013, Регламент (ЕО) № 1560/2003 и Регламент (ЕС) № 118/2014, производството по този раздел се образува с регистрирането на чужденеца в Държавната агенция за бежанците след неговото предаване.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При наличие на основания по чл. 13, ал. 1 в срок до 10 работни дни от регистрацията на чужденеца интервюиращият орган може да приложи ускорена процедура в производството по общия ред, като вземе решение за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) В случаите по чл. 68, ал. 2 срокът по ал. 1 започва да тече от момента на получаване на документите, съпровождащи чужденеца.

(4) Срокът по ал. 1 спира да тече до получаване на експертното заключение по чл. 61, ал.

3 или 4.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Липсата на достатъчно данни поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 6 не може да е самостоятелно основание за отхвърляне на молбата.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Решенията по ал. 1 се връчват по реда на чл. 76.

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Ускорена процедура не се провежда по отношение на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, подал молба за международна закрила.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Ускорена процедура не се провежда, когато молбата за предоставяне на международна закрила е подадена от чужденец, ползващ се от временна закрила.

(Загл. "Раздел III "Производство по общия ред" зал. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Молбите за предоставяне на международна закрила се разглеждат от Държавната агенция за бежанците индивидуално, обективно и безпристрастно, като първо се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

Чл. 74. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) В срок до 4 месеца от образуването на производството по общия ред интервюиращият орган обективно и безпристрастно изготвя становище, което заедно с личното дело представя на председателя на Държавната агенция за бежанците за вземане на решение.

Чл. 75. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) В срок до 6 месеца от образуване на производство по общия ред председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което:

1. предоставя статут на бежанец;
2. отказва статут на бежанец;
3. предоставя хуманитарен статут;
4. отказва хуманитарен статут.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително и дали молителят е упражнявал дейности, чиято единствена цел е да получи международна закрила. Неявяването на интервю се взема предвид при произнасянето по молбата, освен ако чужденецът има обективни пречки за това.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато твърденията на молителя

не са подкрепени с доказателства, те се приемат за достоверни, ако той е положил усилия да обоснове молбата си, дал е задоволително обяснение за липсата на доказателства и изявленията му са преценени като непротиворечиви и достоверни. Липсата на достатъчно данни за преследване, включително поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 6, не може да бъде основание за отказ за предоставяне на международна закрила.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да продължи срока по ал. 1 с още 9 месеца, като чужденецът се уведомява за това лично или със съобщение с обратна разписка, в следните случаи:

1. при сложни фактически и/или материалноправни въпроси;
2. когато голям брой чужденци едновременно потърсят международна закрила, което затруднява вземането на решение в срока по ал. 1.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Максималният срок за произнасяне по молбата за международна закрила е 21 месеца от датата на подаването ѝ.

Чл. 76. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Препис от решението на председателя на Държавната агенция за бежанците се връчва на чужденеца, търсец международна закрила или на неговия законен представител или адвокат. Съдържанието на решението, както правата и задълженията, произтичащи от него, му се съобщават на език, който разбира.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Връчването се удостоверява с подписи на чужденеца, търсец международна закрила, и на преводача, съответно тълковника. Отказът да подпише решението се удостоверява с подписите на двама свидетели.

(3) Ако решението не бъде връчено лично в 14-дневен срок от издаването му, на чужденеца се изпраща съобщение с обратна разписка.

(4) При неявяване в 7-дневен срок от получаване на съобщението с обратната разписка решението се счита за връчено.

(5) Ако съобщението с обратната разписка се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за връчване, решението се счита за връчено.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) След връчване на решението чужденецът има право да се запознае с личното си дело.

Раздел III.

Процедура по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Преди да се пристъпи към разглеждането по същество на последваща молба за международна закрила, се преценява нейната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2, т. 4.

Чл. 76б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) В срок до 14 дни от подаването на последващата молба за международна закрила интервюиращият орган единствено въз основа на писмени доказателства, представени от чужденеца, без да се провежда лично интервю, взема решение, с което:

1. допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила;
2. не допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна

закрила.

(2) За молби, подадени по реда на чл. 58, ал. 4, срокът по ал. 1 започва да тече от получаването на молбата в Държавната агенция за бежанците.

(3) Ако в срока по ал. 1 не бъде взето решение, последващата молба за международна закрила се смята за допусната до производство за предоставяне на международна закрила.

(4) Решенията по ал. 1 се връчват по реда на чл. 76.

(5) На чужденец, подал последваща молба за международна закрила, се извършва регистрация в срок до три работни дни от допускането на молбата му до производство за предоставяне на международна закрила.

Чл. 76в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) При провеждане на процедурата по този раздел чужденците се ползват от правата по чл. 23, ал. 1, чл. 29, ал. 1, т. 8, чл. 29а и чл. 58, ал. 7.

(2) При провеждане на процедурата по този раздел не се предоставят правата по чл. 29, ал. 1, т. 1 на чужденец, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) подава първа последваща молба за международна закрила единствено с цел да забави или да затрудни изпълнението на приложената му принудителна административна мярка "отнемане на правото на пребиваване в Република България", "връщане" или "експулсиране", или

2. подава поредна последваща молба за международна закрила, а предходната му последваща молба е счетена за недопустима по реда на чл. 76б, ал. 1, т. 2 или е разгледана по същество, и за когото връщането в държавата му по произход или в трета сигурна държава няма да доведе до застрашаване на неговия живот или на свободата му на основание раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група или излагане на опасност от изтезание или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(3) Правата по чл. 29, ал. 1, т. 3 - 7 не се предоставят на чужденец, който е в процедура по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила.

Раздел IV.

Спиране и прекратяване на производството за предоставяне на международна закрила.

Производство за отнемане и прекратяване на предоставена международна закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) По предложение на съответния интервюиращ орган председателят на Държавната агенция за бежанците спира производството за предоставяне на международна закрила на основание чл. 14.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Спряното производство се възобновява, когато чужденецът, търсещ международна закрила, представи доказателства, че е имал обективни причини за промяна на адреса или обективни пречки за неявяване или несъдействие на длъжностните лица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) По предложение на интервюиращия орган, когато са налице условията, предвидени в този закон, или по молба на чужденеца председателят на Държавната агенция за бежанците прекратява производството за предоставяне на международна закрила.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение производството, прекратено на основание чл. 15, ал. 1, т. 7, да се възобнови, ако преди изтичането на 6 месеца от прекратяването чужденецът се яви и посочи обективни причини

за промяна на адреса или обективни пречки за неявяване или несъдействие на длъжностните лица. Производството, прекратено на основание чл. 15, ал. 1, т. 7, се възобновява за разглеждане на молбата по същество в случаите на обратно приемане по правилата на глава шеста, раздел Ia. Производството може да бъде възобновено само веднъж.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Интервюиращият орган прави предложение за отнемане или прекратяване на предоставената международна закрила при наличие на нови данни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Производството за отнемане или прекратяване на международна закрила се образува с решение на председателя на Държавната агенция за бежанците.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът се уведомява с писмо с обратна разписка за образуването на производството, причините за това и датата и мястото за провеждане на интервю, по време на което да изложи възраженията си срещу отнемането или прекратяването на международната закрила.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) При провеждане на производството за отнемане или прекратяване на международна закрила се прилагат съответно чл. 63, 63а, 74 и чл. 75, ал. 4.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В срок три месеца от образуване на производството председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което отнема или прекратява международната закрила. Председателят на Държавната агенция за бежанците взема решението и без възраженията на чужденеца, когато те не са направени по зависещи от него причини.

(6) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) Когато новите данни, даващи основание за отнемане или прекратяване на международната закрила, съдържат сериозни основания да се предполага, че чужденецът е бил съпричастен или е съпричастен към тероризъм, срокът за вземане на решението от председателя на Държавната агенция за бежанците е до един месец от образуване на производството.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) Когато не намери основание за отнемане или прекратяване на международната закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците прекратява производството.

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Производството за отнемане или прекратяване на международна закрила може да бъде образувано и въз основа на молба на чужденеца с предоставена международна закрила.

(2) При подаването на молбата се прилага чл. 59, ал. 1.

(3) Молбата съдържа:

1. имената, адреса и единния граждански номер на чужденеца;
2. причините за подаване на молбата;
3. в какво се състои искането;
4. подпис на чужденеца.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В едномесечен срок от подаване на молбата председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което прекратява международната закрила.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл.

76, с изключение на решението за спиране на производството.

Раздел V.

Правила при временна закрила

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Министерският съвет:

1. прави искане до Европейската комисия за въвеждане на временна закрила;
2. информира Европейската комисия за възможностите на Република България да приеме чужденци, нуждаещи се от временна закрила;
3. определя национален пункт за връзка и уведомява другите държави - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия;
4. приема план за действие при временна закрила в Република България;
5. прави искане до Европейската комисия за прекратяване на временната закрила или за удължаване на срока ѝ;
6. предприема мерки за улесняване доброволното завръщане на чужденците, ползващи се от временна закрила или спрямо които временната закрила е прекратена.

(2) Планът за действие при временна закрила съдържа:

1. организацията и функциите на временен оперативен орган за изпълнението на плана;
2. начина на финансиране;
3. условията и реда за осигуряване на храна и подслон.

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временният оперативен орган обменя информация с държавите - членки на Европейския съюз, и с органите на Европейския съюз, както и с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, относно националното законодателство и други разпоредби по прилагането на временната закрила, броя на чужденците, ползващи се от временна закрила, възможностите за допълнителен прием и информация за отделни чужденци в случаите на събиране на семейства и прехвърляне на чужденци, ползващи се от временна закрила.

(2) Временният оперативен орган осъществява сътрудничество с международни и български организации по въпроси, свързани с временната закрила.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временната закрила се прекратява със:

1. изтичането на срока, за който е постановена;
2. решение на Съвета на Европейския съюз.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците отнема временна закрила на чужденец в случаите по чл. 17, ал. 4. При отнемането се прилага чл. 78 и решението се връчва по реда на чл. 76.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След прекратяването или отнемането на временната закрила спрямо чужденеца, освен ако е подал молба за предоставяне на международна закрила, се прилагат разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

Чл. 83. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Република България приема обратно на територията си чужденци, регистрирани в страната като ползващи се от временна закрила, които без разрешение пребивават или се опитват да влязат на територията на друга държава - членка на

Европейския съюз.

(2) Република България приема обратно на територията си чужденци, регистрирани в страната като ползващи се от временна закрила, които са се завърнали в държавата си по произход.

Глава седма. СЪДЕБЕН КОНТРОЛ

(Загл. "Раздел I Обжалване на решенията в ускореното производство" зал. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Решенията по глава шеста, раздел Ia и чл. 76б, ал. 1, т. 2 могат да се обжалват в 7-дневен срок от връчването им пред Административния съд - град София, чрез органа, издал решението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Решенията по чл. 51, ал. 2 и чл. 70, ал. 1 могат да се обжалват в 7-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящия адрес от регистрационната карта на чужденеца. Жалбата се подава чрез органа, издал решението.

(3) Подадената след срока жалба се връща на подателя срещу разписка. Когато връщането се извършва с писмо с обратна разписка и писмото се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за предаване, жалбата се прилага към личното дело на чужденеца.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Жалбата и заверено копие от личното дело на чужденеца се изпращат незабавно на съда. Жалбата спира изпълнението на решението по чл. 70, ал. 1.

(5) Съдът образува делото в тридневен срок от постъпването на жалбата.

Чл. 85. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Административният съд разглежда жалбата в открито заседание с призоваване на страните и се произнася с решение в срок до един месец от образуването на делото. В тези случаи страните трябва да бъдат призовани най-късно три дни преди заседанието.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Когато съдът отмени обжалваното решение по чл. 70, ал. 1 и върне делото със задължителни указания за ново решаване по ускорена процедура в производство по общия ред, интервюиращият орган постановява ново решение в срок до 10 работни дни от получаването на съдебното решение.

(3) Когато съдът потвърди обжалваното решение, то се привежда в изпълнение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Решението на административния съд не подлежи на касационно обжалване.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Решенията по чл. 14, чл. 67а, ал. 2, т. 1, чл. 75, ал. 1, т. 1 и 3, чл. 76б, ал. 1, т. 1 и чл. 78, ал. 2 не подлежат на обжалване.

(Загл. "Раздел II Обжалване в общото производство" зал. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 80 от 2015

г., в сила от 16.10.2015 г.) Решенията по чл. 34, ал. 3, чл. 39а, ал. 2, чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, чл. 77, ал. 3, чл. 78, ал. 5 и чл. 82, ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от връчването им.

Чл. 88. (1) (Предишен текст на чл. 88 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Жалбата се подава чрез председателя на Държавната агенция за бежанците. Подадената жалба спира изпълнението на решението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Подадената след срока жалба се връща на подателя срещу разписка. Когато връщането се извършва с писмо с обратна разписка и писмото се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за предаване, жалбата се прилага към личното дело на чужденеца.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) В 3-дневен срок от получаването на жалбата председателят на Държавната агенция за бежанците изпраща жалбата и личното дело на съда.

Чл. 90. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Административният съд разглежда жалбата в срок до един месец в открито заседание с призоваване на страните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Когато административният съд отмени обжалваното решение и върне личното дело със задължителни указания за ново решаване, председателят на Държавната агенция за бежанците е длъжен да вземе ново решение в срок 14 дни.

(3) Решението на съда подлежи на касационно обжалване.

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) За неуредените в тази глава случаи се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс и Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 92. (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Производствата по реда на тази глава се освобождават от държавни такси и заплащане на други разноски с изключение на разноските за експертизи. Разноските за експертизи не се заплащат, ако чужденецът не разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности..

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, който повреди или унищожи вещ, предоставена му за ползване от Държавната агенция за бежанците, се наказва с глоба от 50 до 200 лв., като заплаща и стойността на вещта.

Чл. 94. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 95. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Нарушенията по този закон се констатира с

актове, съставени от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците, определени със заповед на председателя ѝ.

(2) Въз основа на съставените актове председателят на Държавната агенция за бежанците, изрично оправомощен от него заместник-председател или директор на териториално поделение издава наказателни постановления.

(3) Съставянето на актовете за установяване на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 97 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) (1) Нарушенията на чл. 30, ал. 1, т. 11 се установяват от органите на Министерството на вътрешните работи с констативен протокол, изготвен в три екземпляра - за съответната структура на Министерството на вътрешните работи, за Държавната агенция за бежанците и за чужденеца.

(2) При констатирано второ нарушение на чл. 30, ал. 1, т. 11 чужденецът, търсещ закрила, се настанява в център или помещение от затворен тип до приключване на производството по този закон с влязло в сила решение.

Глава девета.

СПИСЪЦИ НА СИГУРНИ ДЪРЖАВИ (НОВА - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

Чл. 96. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 97. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 98. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците съгласувано с министъра на външните работи може при необходимост да внася за приемане от Министерския съвет национални списъци на сигурни държави по произход и на трети сигурни държави.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При приемането на списъците Министерският съвет, позовавайки се на източници на информация от други държави - членки на Европейския съюз, от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Съвета на Европа и други международни организации, отчита степента, в която държавата предлага защита срещу преследване и нечовешко или унижително отношение, чрез:

1. съответните законови и подзаконови разпоредби, приети в тази област, и начина, по който те се прилагат;

2. спазването на правата и свободите, гарантирани в Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, съставена в Рим на 4 ноември 1950 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 66 от 1992 г.) (обн., ДВ, бр. 80 от 1992 г.; изм., бр. 137 от 1998 г. и бр. 38 от 2010 г.), или в Международния пакт за граждански и политически права, съставен в Ню Йорк на 19 декември 1966 г. (ратифициран с указ - ДВ, бр. 60 от 1970 г.) (ДВ, бр. 43 от 1976 г.), или в Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 10 декември 1984 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 80 от 1986 г.) (обн., ДВ, бр. 42 от 1988 г.; изм., бр. 19 от 1995 г.);

3. спазването на принципа на забрана за връщане в съответствие с Конвенцията за

статута на бежанците от 1951 г.;

4. съществуването на система от ефективни средства за защита срещу нарушенията на тези права и свободи.

(3) Министерският съвет уведомява Европейската комисия за държавите, включени в националните списъци на сигурните държави по произход и на третите сигурни държави.

Чл. 99. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденец, подал молба за международна закрила, може да оборва презумпцията за сигурност на държавата, включена в списъка по чл. 98.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По смисъла на този закон:

1. "Чужденец" е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Чужденец, търсещ закрила" е този, който е заявил желание за получаване на закрила по този закон до приключване разглеждането на молбата.

3. "Членове на семейството" са:

а) съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца;

б) навършилите пълнолетие, невстъпили в брак деца, които не са в състояние да осигурят сами издръжката си поради сериозни здравословни причини;

в) родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца;

г) (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) родителите или друг пълнолетен член на семейството, който носи отговорност по силата на закон или обичай за непълнолетното, невстъпило в брак лице, на което е предоставена международна закрила.

4. "Непридружен" е този малолетен или непълнолетен чужденец, който се намира на територията на Република България и не е придружен от свой родител или друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай.

5. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Раса, религия, националност, определена социална група и политическо мнение или убеждение" са понятия по смисъла на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и на чл. 10, параграф 1 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, на единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ, L 337/9 от 20 декември 2011 г.).

6. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Последваща молба" е молба за предоставяне на международна закрила в Република България, която чужденецът подава, след като има прекратена или отнета международна закрила или производството за предоставяне на международна закрила в Република България е приключило с влязло в сила решение и чужденецът не е напуснал територията на Република България.

7. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Държава по произход" е държавата или държавите, чийто гражданин е чужденецът, или за лице без гражданство - държавата на предишното му обичайно пребиваване.

8. "Сигурна държава по произход" е държавата, в която установеният правов ред и неговото съблюдаване в рамките на демократичната обществена система не допускат осъществяването на преследване или действия на преследване и не съществува опасност от насилие в ситуация на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

9. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и:

а) (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение;

б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му;

в) (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание;

г) (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец;

д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

10. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Молба за международна закрила" е отправено искане за закрила от чужденец до Република България.

11. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Най-добрият интерес на детето" е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето.

12. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Център от отворен тип" е териториално поделение на Държавната агенция за бежанците със свободен режим.

13. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Център от затворен тип" е териториално поделение на Държавната агенция за бежанците, в което правото на свободно придвижване на настанените в него чужденци, търсещи международна закрила, е ограничено.

14. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) "Зона" е определена с акт на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците административна област, която чужденецът, търсещ международна закрила, не може да напуска и която дава достатъчна възможност за движение, за да гарантира упражняването на правата по този закон.

15. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Сериозна опасност от укриване на чужденец" е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че чужденецът ще се опита да се укрие. Такива данни може да са налице, когато чужденецът: не може да бъде намерен на разрешения му адрес, напуснал е без разрешение определената му зона или център за настаняване, не се е явил без уважителна причина пред длъжностно лице от Държавната агенция за бежанците в изпълнение на приложена мярка по чл. 45а, нарушил е забраната за влизане в граничната зона, направил е опит да напусне или е напуснал страната, както и други данни.

16. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Чужденец, търсещ международна закрила със специални потребности" е лице от уязвима група, което се нуждае от специални гаранции, за да се ползва от правата и да изпълнява задълженията си по този закон.

17. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Лица от уязвима група" са малолетните или непълнолетните, непридружените малолетни и непълнолетни, хората с увреждания, възрастните хора, бременните жени, самотните родители с ненавършили пълнолетие

деца, жертвите на трафик на хора, лицата с тежки здравословни проблеми, лицата с психични разстройства и лицата, които са понесли изтезание, изнасилване или други тежки форми на психическо, физическо или сексуално насилие.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/55/ЕО на Съвета за минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием, Директива 2003/9/ЕО на Съвета за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище, глава пета на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството, Директива 2004/83/ЕО на Съвета за минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила и Директива 2005/85/ЕО на Съвета за минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Този закон влиза в сила шест месеца от обнародването му в "Държавен вестник" и отменя Закона за бежанците (обн., ДВ, бр. 53 от 1999 г.; попр., бр. 97 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г.).

§ 3. Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е правопреемник на Агенцията за бежанците при Министерския съвет.

§ 4. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашния ред.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) До откриването на транзитни центрове производствата по глава шеста, раздели Ia и II се провеждат в регистрационно-приемателни центрове или на места, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците.

§ 6. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "Министерството на транспорта" се добавя "и съобщенията и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет".

2. В чл. 8 се създава ал. 3:

"(3) Когато заявлението по ал. 2 се отнася до документ за самоличност на чужденец, търсещ или получил закрила по Закона за убежището и бежанците, съответната служба на Министерството на вътрешните работи уведомява незабавно Държавната агенция за бежанците или най-близкото ѝ териториално поделение."

3. В чл. 9, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "картата на бежанец" се добавя "и картата на чужденец с хуманитарен статут".

4. В чл. 14:

а) точка 4 се изменя така:

"4. временно удостоверение на бежанец и временно удостоверение на бежанец в ускорено производство;"

б) създават се т. 10, 11 и 12:

"10. карта на чужденец с хуманитарен статут;

11. удостоверение на чужденец с временна закрила;

12. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут."

5. В чл. 21, ал. 1 се създава изречение второ: "Когато чужденците, търсещи или получили закрила, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган."

6. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Временното удостоверение на бежанец се издава веднага след откриването на производството за предоставяне на статут. Временно удостоверение на бежанец се издава и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от пълнолетен член на семейството му."

7. В чл. 57, ал. 2 думите "търсещите бежански статут чужденци" се заменят с "чужденците, търсещи или получили закрила по Закона за убежището и бежанците".

8. В чл. 58 след думата "страната" се поставя запетая и се добавя: "с изключение на чужденец, притежаващ временно удостоверение на бежанец".

9. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1:

аа) точка 3 се изменя така:

"3. временно удостоверение на бежанец - издава се от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито производство по общия ред за предоставяне статут на бежанец, а временно удостоверение на бежанец в ускорено производство - от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито ускорено производство за предоставяне статут на бежанец, със срокове, определени в Закона за убежището и бежанците;"

бб) в т. 4 след думите "статут на бежанец" се добавят "или убежище" и цифрата "3" се заменя с "5";

вв) в т. 5 след думата "бежанец" се поставя тире и се добавя "издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец или убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец";

гг) създават се т. 9, 10 и 11:

"9. карта на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години;

10. удостоверение на чужденец с временна закрила - издава се на чужденци, получили временна закрила, при условията и по реда, определени с акта за постановяване на временната закрила;

11. удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си документ за самоличност, по ал. 1, т. 5, 6 и 11. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 3 и чл. 58, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците, когато не притежава валидни национални документи за пътуване."

10. В чл. 60 на края се поставя запетая и се добавя "с изключение на документите по чл. 59, ал. 1, т. 3".

11. Създава се чл. 60а:

"Чл. 60а. Срокът на удостоверение за пътуване зад граница на бежанец, както и на удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, може да бъде продължаван от българско дипломатическо или консулско представителство след съгласуване с Държавната агенция за бежанците."

12. В чл. 61 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "разрешен статут на бежанец" се заменят с "предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) В документите за самоличност на продължително пребиваващите в страната чужденци или на тези, които са в производство за предоставяне статут на бежанец, се вписва настоящият адрес."

13. В чл. 62 се правят следните изменения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Предоставянето на документа по предходната алинея не се изисква от чужденец, търсещ или получил закрила, когато е влязъл в страната без документи."

14. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се § 9б:

"§ 9б. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, или на бежанци, издадени до влизането в сила на Закона за убежището и бежанците, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.";

б) в § 21 след думите "чужденци и бежанци" се поставя запетая и се добавя "издавани от органите на Министерството на вътрешните работи";

в) в § 23 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "министъра на транспорта" се добавя "и съобщенията и председателя на Държавната агенция за бежанците".

§ 7. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7 след думата "чужденците" се поставя запетая и думата "бежанци" се заменя с "търсещи или получили закрила".

2. В чл. 28а, ал. 1 думите "статут на бежанец" се заменят със "закрила по Закона за убежището и бежанците", а изречението "Фактическите и правните действия във връзка с получаването на разрешението се извършват от Агенцията за бежанците." се заличава.

3. В чл. 44, ал. 1 думите "Агенцията за бежанците" се заменят с "Държавната агенция за бежанците".

§ 8. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 28 и 37 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2, т. 2, буква "в" след думата "бежанец" се добавя "или хуманитарен статут".

2. В чл. 26, ал. 2 т. 2 се изменя така:

"2. временно удостоверение на бежанец или съобщение за раждане на дете от родители със статут на бежанец или хуманитарен статут,".

3. В чл. 52 след думата "гражданство" се поставя запетая и думите "или със статут на бежанец" се заменят със "със статут на бежанец или с хуманитарен статут."

§ 9. В чл. 70 от Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 112 от 2001 г.) ал. 3 се изменя така:

"(3) Не се изисква разрешение за работа на чужденци с постоянно пребиваване в

Република България или на чужденци, на които е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут."

§ 10. В чл. 4 от Закона за Българския Червен кръст (обн., ДВ, бр. 87 от 1995 г.; изм., бр. 44 от 1999 г.) т. 6 се изменя така:

"б. подпомага чужденците, търсеци или получили закрила в Република България по Закона за убежището и бежанците;"

§ 11. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33, т. 4 след думата "бежанец" се поставя запетая и се добавя: "хуманитарен статут".

2. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1, т. 3 думите "по чл. 33, т. 3" се заменят с "по чл. 33, т. 4";

б) в ал. 2:

аа) създава се нова т. 2:

"2. за лицата по чл. 33, т. 4 - от датата на откриване на производство за предоставяне статут на бежанец или право на убежище;"

бб) досегашната т. 2 става т. 3.

§ 12. В чл. 13а от Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм., бр. 41 от 2001 г.) след думата "бежанец" се добавя "или убежище".

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 16 май 2002 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

§ 85. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашните правила.

§ 86. В срок до един месец от влизането в сила на този закон Министерският съвет утвърждава образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1.

§ 87. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в производство за предоставяне на статут, издадени до влизането в сила на този закон, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.

§ 88. До утвърждаването на образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1 и изработването на регистрационните карти на чужденец, на когото е образувано:

1. ускорено производство или производство по общия ред за предоставяне на статут, се издават документи по досегашния образец и ред;

2. производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за статут, се издава временно удостоверение на бежанец в ускорено производство с отбелязване, че производството е по реда на глава шеста, раздел Ia.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"**

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И**

БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

§ 76. Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила и изискванията на Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ, L 180/96 от 29 юни 2013 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

§ 83. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 40, който влиза в сила от 1 януари 2016 г.

Допълнителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ (ДВ, БР. 54 ОТ 2002 Г.)

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г.)

§ 36. Този закон въвежда изискванията на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ, L 180/60 от 29 юни 2013 г.).

Преходни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ (ДВ, БР. 54 ОТ 2002 Г.)

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г.)

§ 37. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ И ТРУДОВАТА МОБИЛНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 33 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 21.05.2016 Г.)

§ 8. Законът влиза в сила от 21 май 2016 г. с изключение на раздел VIII от глава втора, който влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

**КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ
ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г., с изключение на § 12, 13, 16, 19 и 20, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 24 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2020 Г.)

§ 45. Законът влиза в сила от 1 януари 2020 г., с изключение на:

1. параграф 6, т. 5, буква "а", § 7, т. 2, букви "а" и "б", т. 3, т. 6, буква "а", т. 9 и 10, § 18, т. 2 в частта относно "домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения" и § 20, т. 2 в частта относно заличаването на думите "и домовете за медико-социални грижи за деца", и т. 5, буква "в", които влизат в сила от 1 януари 2021 г.;

2. параграф 3, т. 4, букви "е", "ж" и "з" и § 28, т. 1, буква "а", т. 2 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2019 г.

3. член 22, ал. 4, чл. 40, чл. 109, ал. 1, чл. 124, чл. 161, ал. 2, § 3, т. 6, § 30, 36, 37 и 43, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 45, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Образец на разрешение за прехвърляне на лица, ползващи се от временна закрила

Разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Наименование на държавата членка, издаваща разрешението за прехвърляне

Номер на документа(*):

Издадено на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета за определяне на минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

Валидно само за прехвърляне от ..... (1)

до ..... (2)

Съответното лице трябва да се представи в ..... (3)

до ..... (4)

Издадено във: .....

ФАМИЛИЯ: .....

СОБСТВЕНО И БАЩИНО ИМЕ: .....

МЯСТО И ДАТА НА РАЖДАНЕ: .....

Когато става въпрос за малолетен/непълнолетен, името/имената на
родителя/настойника/попечителя .....
ПОЛ: .....
ГРАЖДАНСТВО: .....
Дата на издаване .....

СНИМКА

ПЕЧАТ

Подпис на бенефициера: .....

За компетентния орган: .....

Самоличността на притежателя на разрешението е била определена от органите
на ..... (5), (6)

Самоличността на притежателя на разрешението не е установена .....

Настоящият документ е издаден единствено на основание член 26 от Директива
2001/55/ЕО на Съвета и не съставлява документ, който е равнозначен на документ
за пътуване, който дава основание за преминаване на външна граница, или
документ, който доказва самоличността на лицето.

(*) Номерът на документа се дава от държавата, от която се извършва
прехвърлянето в друга държава членка.

(1) Държавата членка, от чиято територия се прави прехвърлянето.

(2) Държавата членка, към чиято територия се прави прехвърлянето.

(3) Мястото, на което лицето трябва да се представи при пристигането си във
втората държава членка.

(4) Крайният срок, в който лицето трябва да се представи при пристигането си във
втората държава членка.

(5) Въз основа на следните пътни документи или документи за самоличност,
представени на органите.

(6) Въз основа на документи, различни от пътни документи или документи за
самоличност.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

ДИРЕКТИВА 2013/33/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни
2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна
закрила

ДИРЕКТИВА 2013/32/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни
2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила

ДИРЕКТИВА 2011/95/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13

декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила

ДИРЕКТИВА 2005/85/ЕО НА СЪВЕТА от 1 декември 2005 година относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки (отм.)

ДИРЕКТИВА 2004/83/ЕО НА СЪВЕТА от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (отм.)

ДИРЕКТИВА № 2003/86/ЕО НА СЪВЕТА от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството

ДИРЕКТИВА 2003/9/ЕО НА СЪВЕТА от 27 януари 2003 година за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище (отм.)

ДИРЕКТИВА 2001/55/ЕО НА СЪВЕТА от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 118/2014 НА КОМИСИЯТА от 30 януари 2014 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 604/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 603/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатаци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите-членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1077/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 октомври 2011 година за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1560/2003 НА КОМИСИЯТА от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 343/2003 НА СЪВЕТА от 18 февруари 2003 година за установяване

на критерии и механизми за определяне на държава-членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна (отм.)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 407/2002 НА СЪВЕТА от 28 февруари 2002 година за определяне на някои условия за прилагането на Регламент (ЕО) № 2725/2000 относно създаването на системата "Евродак" за сравняване на дактилоскопични отпечатащи с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (отм.)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2725/2000 НА СЪВЕТА от 11 декември 2000 година за създаване на система "Евродак" за сравняване на дактилоскопични отпечатащи с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (отм.)

Решения:

РЕШЕНИЕ 97/420/ПВР НА СЪВЕТА от 26 юни 1997 година относно наблюдение на прилагането на актовете, приети в областта на убежището

РЕШЕНИЕ 96/198/ПВР НА СЪВЕТА от 4 март 1996 година относно процедура за предупреждаване и неотложност при разпределяне на тежестта при временно приемане и пребиваване на разселени лица

ОБЩА ПОЗИЦИЯ от 4 март 1996 година определена от Съвета на основание на член К.3 от Договора за Европейския съюз, относно хармонизираното прилагане на определението на термина "бежанец" по смисъла на член 1 от Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 година